

ELSÄKERHETSVERKET

TRYGG OCH STÖRNINGSFRI EL

- Produkter och anläggningar – hur hänger det ihop?
 - En inblick i systematiskt säkerhetsarbete

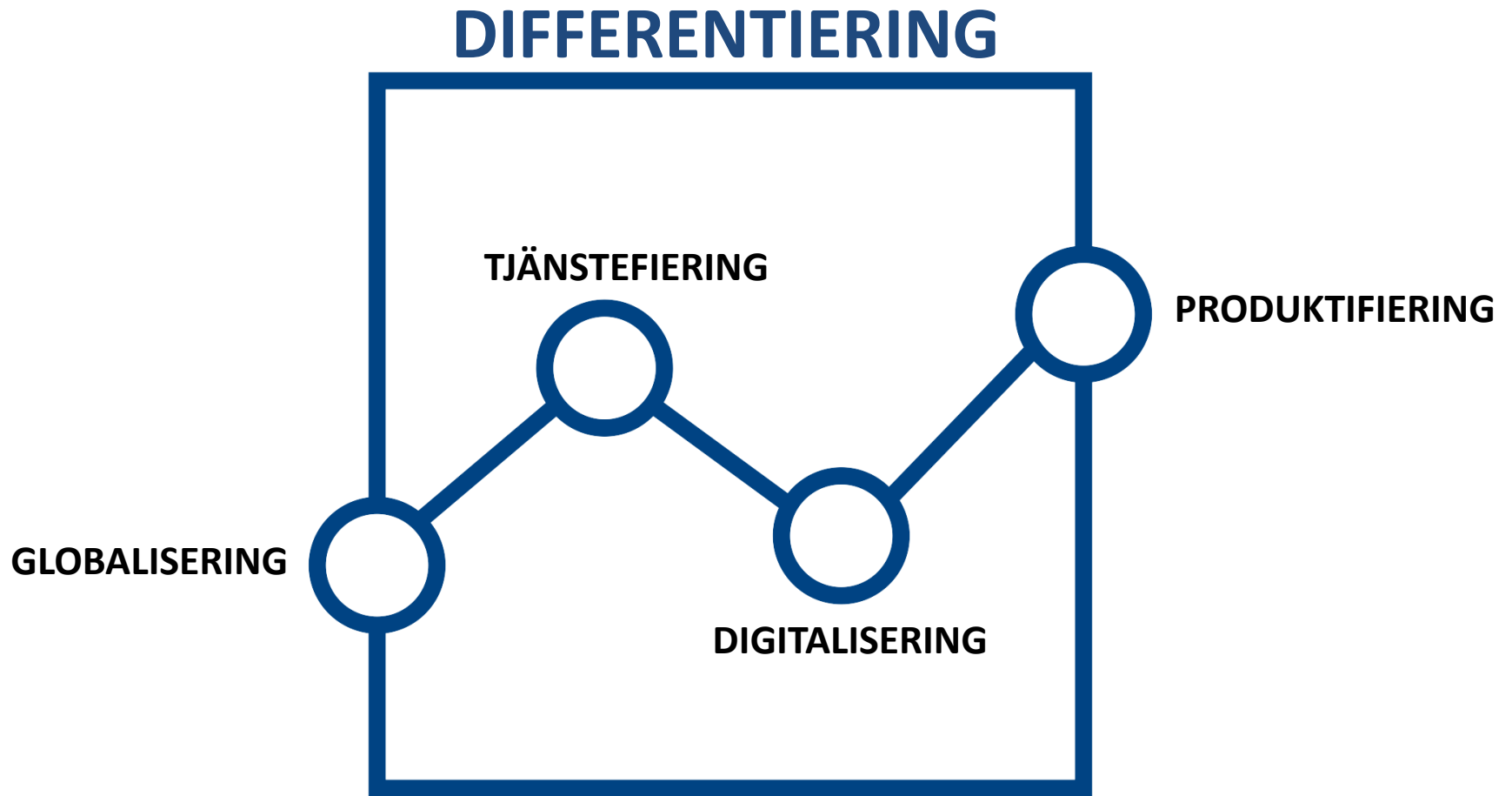
Elsäkerhetsdagarna 2018

Kim Reenaas

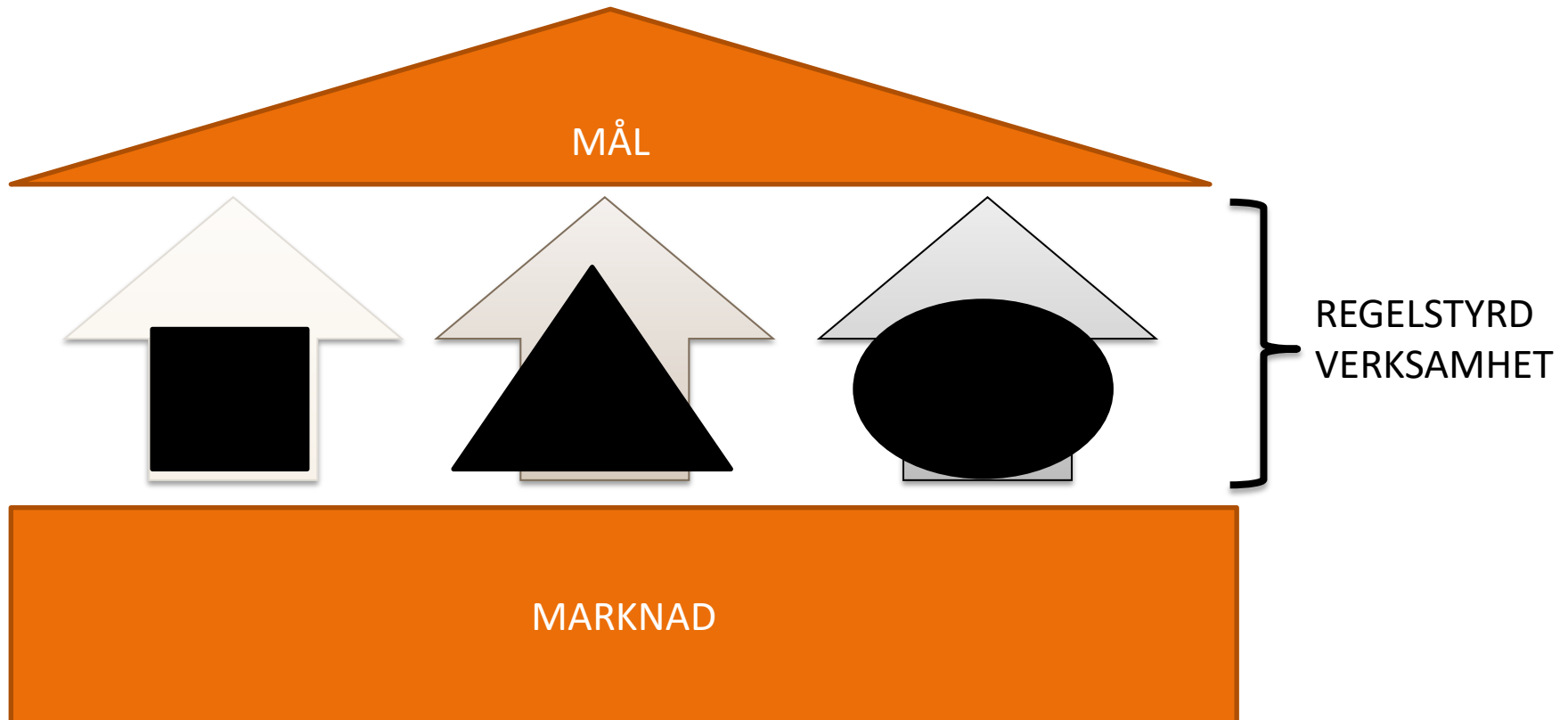

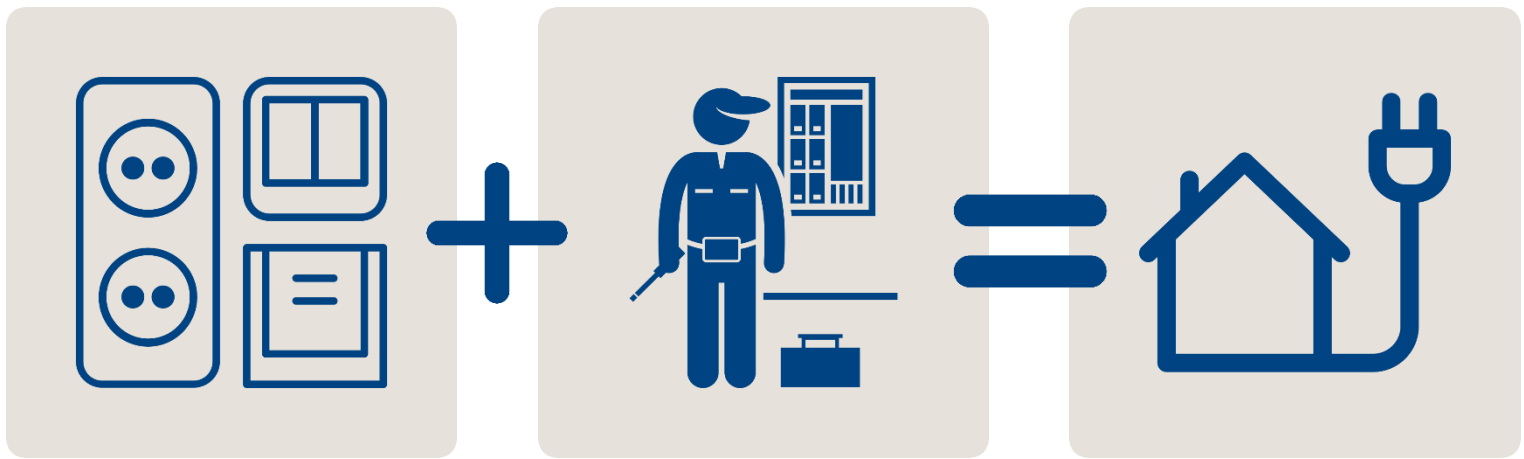
PRODUKTER OCH ANLÄGGNINGAR – HUR HÖR DET IHOP

Trender

Vad kommer först - affärsmodellen eller regelkännedomen?

- Den som installerar elektrisk utrustning ska se till att utrustningen uppfyller gällande krav, 16 § elsäkerhetslagen.

- Elinstallationsarbete ska utföras på ett sådant sätt att anläggningen ger betryggande säkerhet mot personskada och sakskada, 26 § elsäkerhetslagen.

KÖPER

FÖRETAGET ÄR DISTRIBUTÖR...

- Ansvar för produkten
- Spårbarhet
- Skadeförebyggande

...OCH INSTALLATÖR

- Får bara installera material som uppfyller kraven...

TILLHANDAHÅLLS MATERIALET AV KUND

**FÖRETAGET ÄR INTE
DISTRIBUTÖR...**

... DOCK INSTALLATÖR

- Får bara installera material som uppfyller kraven...
- Materialvalet får i detta fall göras efter köpet – och kan resultera i att materialet inte kan användas!

IMPORTERAR

TILLVERKAR MATERIALET

**FÖRETAGET ÄR IMPORTÖR
ELLER TILLVERKARE...**

- Se upp! Importörer och tillverkare har ett särskilt ansvar för produkten.

...OCH INSTALLATÖR

- Får bara installera material som uppfyller kraven...

Ändringar i en produkt

Tänk på att ändringar i en produkt kan innebära att en ny produkt är tillverkad och du ska då uppfylla kraven som gäller för tillverkare!

- Det är en ny produkt om
 - du gör ändringar som påverkar produkten, eller
 - du anger ett nytt namn eller varumärke på produkten.

Installationstjänster

Jag har ett elinstallationsföretag där vi gör alla typer av elarbeten i villor och andra anläggningar. Vi förmedlar oftast materielen vi installerar, men vi undrar om installationen gör att vi anses tillverka en ny produkt, till exempel ett elskåp.

För de produkter som ni säljer är ni distributörer, med det ansvar för produkten som följer av distributörsansvaret, se [avsnitt 8](#). Ett annat typ av ansvar är tillverkaransvaret, men det är bara om ni ändrar i produkten som ni blir tillverkare istället för distributör. Exempel på ändringar som innebär att ni tillverkat en ny produkt är om ni modifierar eller installerar produkten på ett sätt som den inte är avsedd för, eller om ni märker produkten med ert namn eller varumärke, läs mer i [avsnitt 4.1](#). Så länge installationen görs i enlighet med tillverkarens anvisningar är ni inte att anse som tillverkare.

Vad gäller för den som säljer en produkt?

Krav på företaget

- Ansvar för produkten
- Skadeförebyggande arbete
 - Klagomålshantering
 - Samarbete
 - Stickprov
- Dokumentera leverantörskedjan
- Hålla dokumentation i 10 år (importörer och tillverkare)

Krav på produkten

- Vara utförd enligt gällande krav
- Genomgått bedömning av överensstämmelse
- Finnas en giltig EU-försäkran
- Finnas teknisk dokumentation
- Vara CE-märkt
- Ha övrig obligatorisk märkning

Krav när brister upptäcks

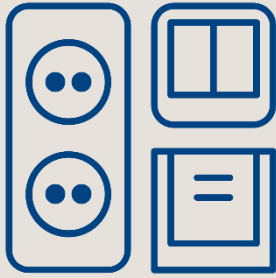
- Vidta åtgärder (informera, reparera, återkalla etc.)
- Informera andra ekonomiska aktörer
- Anmäla till myndigheterna
- Samarbeta med myndigheterna

Vilka produktregler finns?

- Aerosolbehållare (75/324/EEG) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Aktiva medicintekniska produkter för implantation (90/385/EEG) – Läkemedelsverket
- Anjoniska ytaktiva ämnens biologiska nedbrytbarhet(73/405/EEG) – Kemikalieinspektionen
- Anordningar för förbränning av gasformiga bränslen (gasapparater) (90/396/EEG) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap/Kemikalieinspektionen
- Avfall, elektriska eller elektroniska produkter (2002/96/EG) samt ändring i (2003/96/EG) – Naturvårdsverket
- Bensin och dieselbränslen (98/70/EG) – Transportstyrelsen
- Biocidprodukter (98/8/EG) – Kemikalieinspektionen
- Buller från utomhusutrustning (2000/14/EG) – Transportstyrelsen
- Byggprodukter ((EU) nr 305/2011) – Boverket
- Driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet (2008/57/EG) – Transportstyrelsen
- Ekodesigndirektivet (2009/125/EG) – Energimyndigheten
- Elektrisk utrustning (2014/35/EU) – Elsäkerhetsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten
- Elektromagnetisk kompatibilitet (2014/30/EU) – Elsäkerhetsverket
- Elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (2002/22/EG) ramdirektivet (2002/21/EG) och tillträdesdirektivet (2002/19/EG) – Myndigheten för press, radio och tv
- Elektroniska signaturer (99/93/EG) – Post- och telestyrelsen
- Energimärkningsdirektivet (2010/30/EU) – Energimyndigheten
- Enkla tryckkärl (2009/105/EG) – Arbetsmiljöverket
- Explosiva varor för civilt bruk samt identifiering av spårning av dessa (2014/28/EU och 2008/43/EG) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Farliga kemikalier (EG) nr 689/2008) samt kommissionens förordningar (1213/2003) och (775/2004) om ändringar – Kemikalieinspektionen
- Farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter, RoHS (2002/95/EG) – Kemikalieinspektionen
- Farliga ämnen och preparat (beredningar) ((EG) nr 1907/2006),(Reach) – Kemikalieinspektionen
- Flyktiga organiska föreningar (2004/42/EG) – Kemikalieinspektionen
- Fritidsbåtar (2013/53/EU) – Transportstyrelsen
- Färdigförpackade varors nominella mängder (2007/45/EG) – Swedac
- Färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym (76/211/EEG) – Swedac
- Förpackningar och förpackningsavfall (94/62/EG) – Naturvårdsverket
- Genetiskt modifierade organismer (2001/18/EG) – Kemikalieinspektionen
- Humanläkemedel (2001/83/EG) – Läkemedelsverket
- Hissar (2014/33/EU) – Boverket
- Icke-automatiska vågar(2014/31/EU) – Swedac
- Jordbruks- eller skogsbrukstraktorer, släpvagnar, dragna maskiner samt system, komponenter och separata tekniska enheter (2003/37/EG) – Transportstyrelsen
- Klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar ((EG) nr 1272/2008) – Kemikalieinspektionen/
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Konsumentprodukter som inte omfattas av någon specialreglering men som lyder under det allmänna direktivet om produktsäkerhet (2001/95/EG) – Konsumentverket /alla myndigheter
- Kosmetiska produkter (76/768/EEG) – Läkemedelsverket
- Leksaker (2009/48/EG) – Konsumentverket/Kemikalieinspektionen/Elsäkerhetsverket
- Linbaneanläggningar (2000/9/EG) – Boverket
- Maskiner (2006/42/EG) – Arbetsmiljöverket
- Marin utrustning (2014/90/EU) – Transportstyrelsen
- Medicintekniska produkter (93/42/EEG) – Läkemedelsverket
- Medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik (98/79/EG) – Läkemedelsverket
- Motorfordon och släpvagnar (2007/46/EG) – Transportstyrelsen
- Mätinstrument (2004/22/EG) – Swedac
- Personlig skyddsutrustning (89/686/EEG) – Arbetsmiljöverket/Konsumentverket
- Produkter som kan förväxlas med andra produkter (87/357/EEG) – Konsumentverket
- Pyrotekniska artiklar samt spårbarhet (2013/29/EU och 2014/58/EU) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Radioutrustning (2014/53/EU) – Post- och Telestyrelsen / Elsäkerhetsverket
- Transport av farligt gods på väg, järnväg, och inre vattenvägar (2008/68/EG) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Transportabla tryckbärande anordningar (2010/35/EU) – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Tryckbärande anordningar (97/23/EG) – Arbetsmiljöverket
- Två- och trehjuliga motorfordon (2002/24/EG) – Transportstyrelsen
- Tvätt- och rengöringsmedel ((EG) nr 648/2004) – Kemikalieinspektionen
- Utrustning och system i explosionsfarliga omgivningar (2014/34/EU) – Elsäkerhetsverket/Arbetsmiljöverket
- Veterinärmedicinska läkemedel (2001/82/EG) – Läkemedelsverket
- Värmepannor (92/42/EEG) – Boverket
- Växtskyddsmedel ((EG) nr 1107/2009) – Kemikalieinspektionen

SYSTEMATISKT SÄKERHETSARBETE

SÄKRA
PRODUKTER

- Tillverkningskontroll
- Importkontroll
- Produktkontroll

SÄKRA
ELINSTALLATIONER

- Egenkontrollprogram

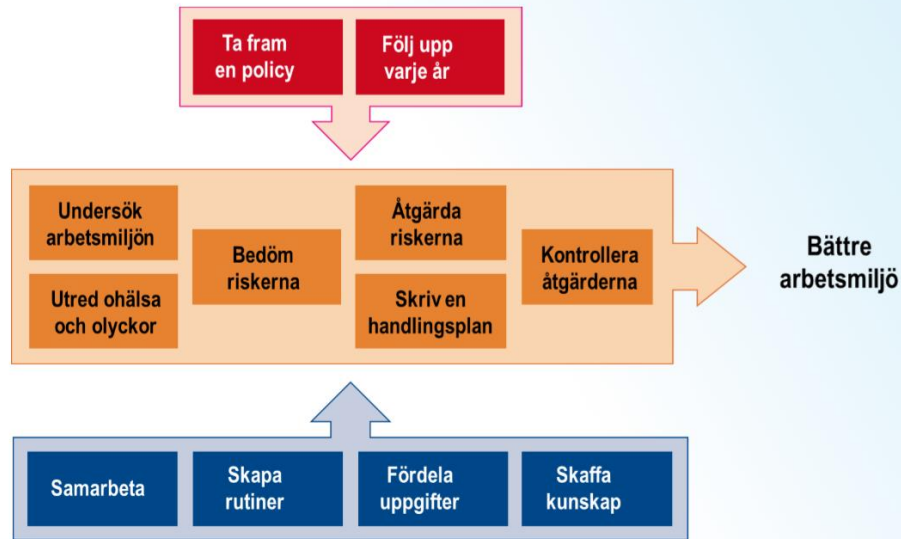
SÄKRA
ANLÄGGNINGAR

- Fortlöpande och särskild kontroll

Systematiskt säkerhetsarbete – inget unikt för elsäkerhet...

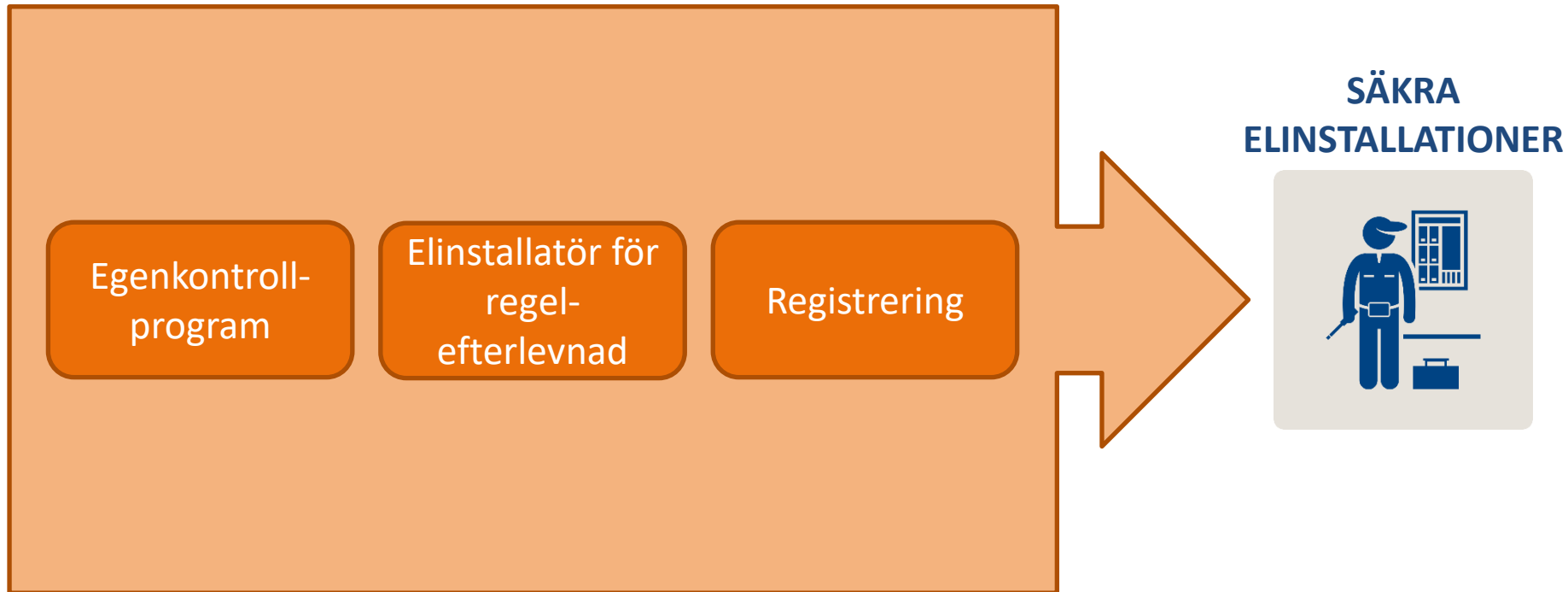
Arbetsmiljöarbete som en process

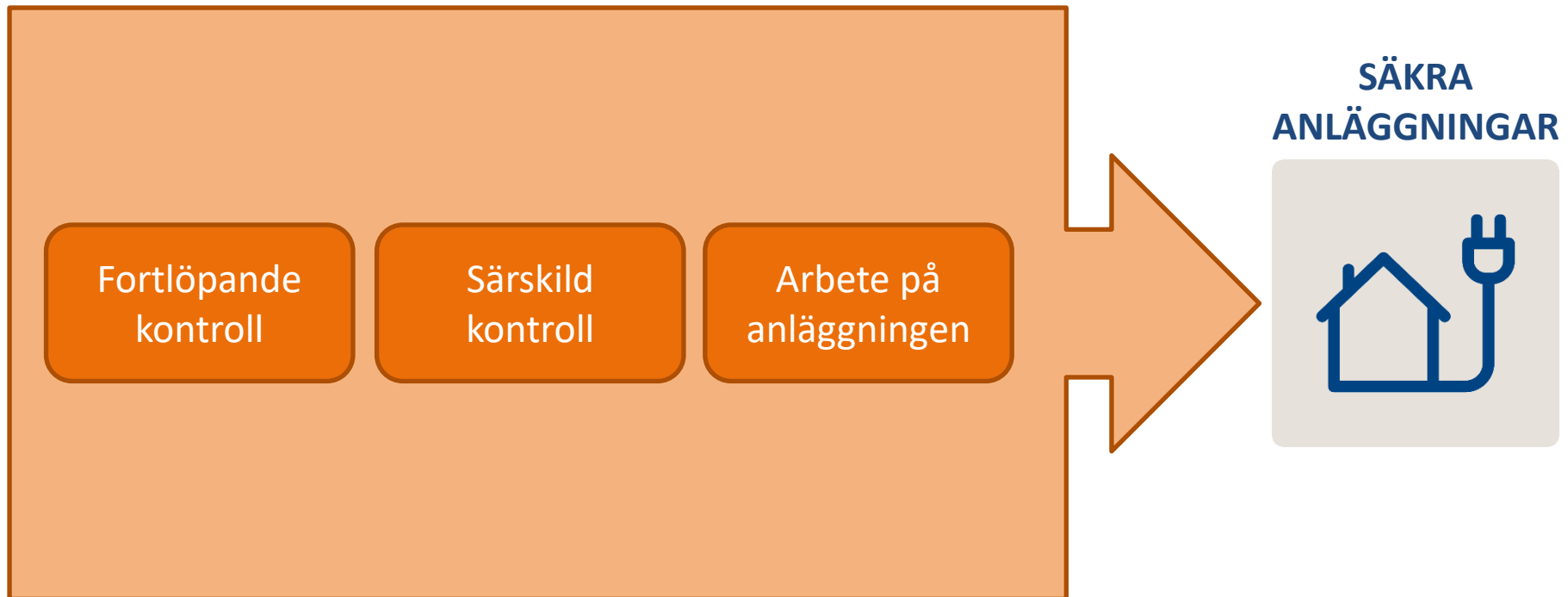
Centrala aktiviteter – tillverka och sälja produkter

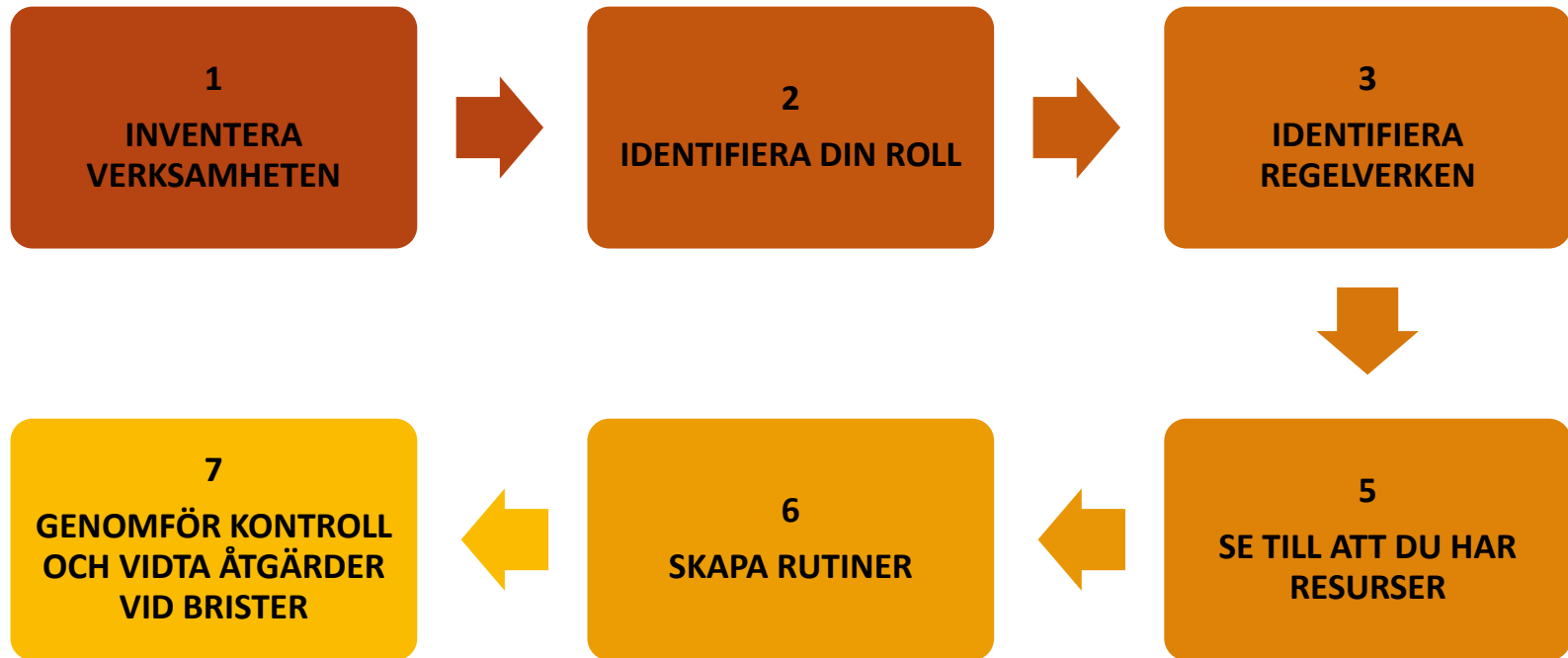
Centrala aktiviteter – utföra elinstallationsarbete

Centrala aktiviteter - anläggningsinnehavare

Tre ansvarsområden – samma process

VAD HÄNDER NÄR DET GÅR SNETT?

VAD HAR JAG FÖR
ANSVAR EGENTLIGEN?

HAR DU GJORT VAD
DU SKA?

- ALLTSÅ - DU SKA...
- INTE BEGÅ *BROTT*,
 - FULLFÖLJA DINA *AVTAL OCH UTFÄSTELSER*,
 - VARA NORMALT AKTSAM,
 - FÖLJA REGLER I *LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR*, OCH
 - AGERA ENLIGT DE NORMER DU I ÖVRIGT *VÄLJER* ATT FÖLJA!

1

OFFENTLIGRÄTTSLIGT ANSVAR

- Elsäkerhetslagen
- Elsäkerhetsförordningen
- ELSÄK-FS

2

STRAFFRÄTTSLIGT ANSVAR

- Elsäkerhetslagen
- Brottsbalken

ANSVARSKARTAN

CIVILRÄTTSLIGT ANSVAR

- Anställningsavtal
- Köpeavtal
- Försäkringsavtal
- Avtalslagen
- Gåvolagen
- Skadeståndslagen

3

ÖVRIGT

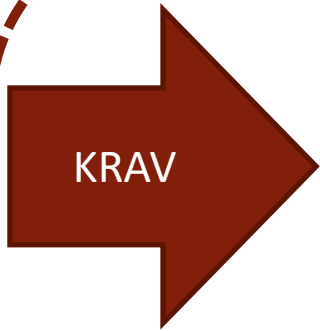
- Moraliskt ansvar
- Annat - valfritt
- "Eget ansvar"

4

Vad är ansvar?

ANSVAR

ANSVARsutkrävande

NÅGOT

NÅGON

NÅGON ANNAN

SAMMANFATTNING - NÅGRA EXEMPEL

Vem ansvarar?

- Icke CE-märkta produkter har installerats...

Vem ansvarar?

- En produkt har installerats i strid med anvisningarna...

Vem ansvarar?

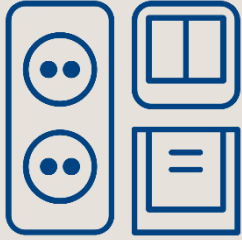
- Anvisningarna för produkten är felaktiga och installatören har följt dessa...

Vem ansvarar?

- Produkten som installerats gick sönder vid installation...

Sammanfattning

- Elsäkerheten i Sverige bygger på att vi har säkra produkter, elinstallationer och anläggningar.
- Tre medskick...
 - Det systematiska säkerhetsarbetet lägger grunden för att ”objekten” kommer uppfylla kraven.
 - Kravuppfyllelse räddar från flera typer av ansvarsutkrävande!
 - Inventera i tid – det kan få betydelse för dina vägval!

Stöd i arbetet

ELSÄKERHETSVERKET

FRÅGOR OCH SVAR

Sök bland frågor och svar

Ställ en fråga

Q Sök

Sök

9 Checklistor och andra verktyg för dig i ditt produktsäkerhetsarbete

För att få en fullständig beskrivning av dina skyldigheter måste du alltid ta del av de regelverk som du och dina produkter omfattas av. För att underlätta för dig har vi tagit fram checklistor och andra verktyg som kan vara bra att ha. Där hittar du bland annat följande.

9.1 Verktyg

- Så här kan du inventera dina produkter och kontrollera att du fullgjort dina skyldigheter

9.2 Utbildningsmaterial

- Regelefterlevnad – ett systematiskt arbete

9.3 Sammanställningar och checklistor

- Regelsammanställningar för vanliga produkter
- Vanliga fel och brister hos elektriska produkter
- Att tänka på när du är tillverkare (egen tillverkning)
- Att tänka på när du är tillverkare (som låter annan tillverka)
- Att tänka på när du importerar produkter
- Att tänka på när du tillhandahåller elektriska produkter

Du hittar verktygen på Elsäkerhetsverkets webbplats, se www.elsakerhetsverket.se/attsalja/verktyg

Frågor eller synpunkter? Hör gärna av dig!

Telefon: 010-168 05 03

E-post: kim.reenaas@elsakerhetsverket.se

Följ oss gärna på Facebook och prenumerera på våra
nyheter! Läs mer på www.elsakerhetsverket.se